

3. Чорній А. Л. Медіативні стратегії посередника у конфліктному дискурсі (на матеріалі англомовних художніх творів XX – XXI століть) : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. філософ. наук : спец. 10.02.04 «Германські іови». Чернівці, 2019. 20 с.
4. Meteer M. Strategies For Effective Paraphrasingю. URL: <http://www.aclweb.org/anthology/C88-2088>.
5. Stockett K. The Help. URL: https://gelleresol.weebly.com/uploads/3/0/1/6/30164729/the_help_-_kathryn_stockett.pdf.
6. Chambers Dictionary of Idioms: English-Ukrainian semibilingual. Київ : Всеувиго, 2002. 475 с.
7. Lee H. To Kill a Mockingbird. URL: https://royallib.com/book/Harper_Lee/To_Kill_a_Mockingbird.html.

РИСИ «ВТРАЧЕНОГО ПОКОЛІННЯ» У ТВОРАХ О. ТУРЯНСЬКОГО ТА Р. ОЛДІНГТОНА

Шевчук К. В.

*студентка факультету філології та журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Література «втраченого покоління» виникла та активно розвивалась у період між двома світовими війнами. Ця літературна течія швидко стала популярною, а твори її представників залишаються актуальними і сьогодні. Назва «втрачене покоління» утверджена у літературній критиці завдяки Гертруді Стайн. Письменники-представники цієї літературної течії – це люди, які не змогли спокійно жити після побаченого свавілля та жорстокості. Вони були учасниками воєнних дій та не змогли адаптуватися до звичайного рутинного життя: війна залишилася в них. Після повернення з фронту вони не повірили, що життя продовжується: люди ходять в кафе, кінотеатри...

Найяскравішими представниками «втраченого покоління» Західного світу є Анрі Барбюс, Ернест Хемінгвей, Річард Олдінгтон, Френсіс Скот Фіцджеральд, Еріх Марія Ремарк. В українській літературі риси цього напрямку наявні у творах Осипа Турянського, а також представників Січових Стрільців (Р. Купчинський, О. Назарук, Л. Лепкий).

Відомими дослідниками творчості англійського письменника Р. Олдінгтона є Д. Жантієв, Г. Іонкіс, А. Головенченко, Н. Михальська та інші. Життєвий і творчий шлях Осипа Турянського досліджували Р. Плен, Р. Федорів, С. Пінчук, З. Гузар, М. Селегій, А. Печерський та інші.

Хоча Р. Олдінгтон та О. Турянський жили та працювали в один час, історичні умови були різними. Велика Британія була незалежною розвиненою державою-метрополією. Тоді як землі України уже упродовж тривалого часу залишалися в статусі колоніальних територій, до того ж розділених між великими імперіями. В цей період твори Осипа Турянського не згадувалися та були заборонені не лише для читання, а й навіть згадок про них. Українська інтелігенція була змушена працювати у важких, небезпечних для життя умовах.

У романах «Смерть героя» та «Поза межами болю» простежуються автобіографічні риси. Р. Олдінгтон використовує власний досвід перебування в армії, участь у воєнних діях. Він описував, як звичайні солдати намагалися пристосуватися до життя в іншій країні та до смерті навколо них. Також він використовував назви міст, воєнних баз, річок, де побував сам. Роман «Поза межами болю» є автобіографічним, адже Осип Турянський розповідав власну історію, як потрапив у сербський полон та разом з іншими полоненими переходив через гори Албанії. Коротка, жорстока розповідь про те, як більша частина солдат померла у муках голоду, холоду та безвиході.

Р. Олдінгтон та О. Турянський, переживши усі жахи війни у своїх творах засуджували її та змальовували як жахливого монстра, що забирає у людей людське, перетворюючи їх у звірів. Проте навіть у такій ситуації надія все ж залишається. Літературознавець Р. Федорів говорить про роман «Поза межами болю»: «...і ще ця книжка повна попереджень людству: дивіться-но, що робить з людиною війна; і ще ця книжка повна віри в силу людського духу: навіть у найскладніший час, коли героям твору довелося вибирати між очевидною смертю і звіроднінням, канібалізмом, вони обрали смерть, не опустили до звірячого самозахисту» [4, с. 10]. Річард Олдінгтон змальовував панорами усього життя Джорджа Вінтерборна. Війна стала для нього тим, що вирвало його зі звичайного життя і тим, що вбило. Як саме? Це питання залишається відкритим для читачів. Адже автор лишає відкритим для роздумів питання про те, чи смерть Джорджа в останній день війни була самогубством, чи фатальним збігом обставин.

В обох творах переважають темні кольори. Зображення страху, безвиході, смерті, відчаю. Ці настрої передаються по-різному, але все ж вони домінують в художньому світі романів.

На рецепцію роману «Смерть героя» впливає оригінальна композиція твору. «Атрибутом джазової природи твору є назви частин, кожна з яких (крім епілогу) є музичним терміном, що означає темп: пролог – Allegretto (помірно-

швидко), перша частина – *Vivace* (жваво), друга частина – *Andante Cantabile* (повільно і наспівно), третя частина – *Adagio* (повільно)» [1, с. 3]. Звернення до джазової традиції дозволило автору підкреслити контраст між плинністю життя до війни і під час війни, а також продемонструвати розвиток персонажів роману. І. Києнко зазначає: «Подання «джазового ритму» з високим пафосом класичного твору дозволяє письменникові майстерно і точно відтворити особливу атмосферу трагічного, розірваного й негармонійного буття «втраченого покоління» [2, с. 11].

Художній світ Осипа Турянського просякнутий атмосферою трагічності, безвиході, самотності. Він зображує людей, які залишилися поза цивілізованим світом, можна сказати, що втратили риси гуманізму. Твір «Поza межами болю» експресивний, переповнений емоціями та болем від того, що автор сам пережив це горе. Проте навіть за таких умов персонажі твору продовжують боротися за своє життя заради того, що в них залишилося – спогадів про рідних та рідний край. Саме вони надають їм сил.

Для Осипа Турянського написання твору стало справжнім випробуванням: «Увесь цей допублікаційний час, себто протягом чотирьох літ, письменник її редагував, переписував, цезалював, бо його амбіції пішли поза межі пересічного письменника, креслив і знову закреслене відновлював. Читати комусь він її не міг, щоби плач йому не затискав горло» [4, с. 8]. Також спорідненою стильовою манерою авторів є використання рис експресіонізму: сновидінь, галюцинацій, які постійно супроводжують персонажів. В одних випадках сновидіння переплітаються зі спогадами та допомагають залишитися людиною в нелюдських умовах. Галюцинацій ж часто передають втрату глузду, безнадію, фізичне та моральне виснаження солдат.

Назва роману «Смерть героя» є модерною та саркастичною. Деякі науковці стверджують, що Річард Олдінгтон використовує іменник «герой» з іронічною, викривальною інтонацією. Сарказм виступає як один із основних засобів побудови твору. Змалювання образів батьків Джорджа, та його дружини та коханки також мають іронічний підтекст. «Інші персонажі, ведучи свою музичну партію, перетворюють жалобний марш на «легку» музику. Їхнє ставлення до головної події роману сприяє їх сатиричному, відразливо-комічному освітленню» [2, с. 8].

Р. Олдінгтон та О. Турянський написали свої романи у різних соціальних та економічних умовах. Проте мета в них була схожа – зобразити жорстокість та абсурдність війни. Ми можемо стверджувати, що романи «Поza межами болю» та «Смерть героя» є близькими на рівнях тематики, проблематики, жанрової, текстової структури. Тоді як на рівнях образності, індивідуально-художнього стилю та наявності національних особливостей вони різняться.

Література

1. Девдюк І. Сюжетно-копозиційна своєрідність роману Річарда Олдінгтона «Смерть героя». Івано-Франківськ : ПНУ, 2017. С. 2–5.
2. Києнко І. Передмова. Смерть героя / пер. з англ. Лісняк Ю. Київ : «Дніпро», 1988. С. 5–15.
3. Мафтин Н. Поетика експресіонізму в романі Осипа Турянського «Поза межами болю» та повісті Леоніда Андрєєва «Червоний сміх». *Слово і час*. 2006. № 10. С. 24–32.
4. Федорів Р. Повернення Осипа Турянського. «Поза межами болю». Київ : «Дніпро», 1989. С. 5–16.

"LE PETIT PRINCE": COMMENT LE CONTE DE FÉES POUR ENFANTS EST-IL DEVENU LE PRINCIPAL TRAVAIL D'EXISTENTIALISME?

Шилюк К.

*студентка факультету іноземних мов
кафедри романо-германської філології
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Une journée claire en juin 1942, le pilote français et écrivain Antoine de Saint-Exupéry éte au Café de New York avec éditeur Kurt Hitchkok. St. Exupéry a attiré du garçon sur les nappes.

Hichkok a demandé au copain: à qui il décrit? "*Oh, rien de spécial*", la réponse sonnait. – Un petit ami qui je porte dans mon coeur.

Et ici, de façon inattendue pour Antoine, l'éditeur a suggéré d'écrire un conte de fées pour les enfants.

L'idée a été trouvée exueur par surprise. Au moment où il avait déjà réussi à publier les romans "Southern Postal", "Vol de nuit", "Citadel» et "Planète of People" et deviennent le propriétaire d'une grande prime de l'Académie française et de l'Award National Livre des États-Unis. Mais ici, il s'est présenté avec difficulté.

Cependant, très bientôt souffrant de dépression, Saint Exupéry découvrira que travailler sur une histoire magique pour les enfants est exactement ce dont il a besoin en ces temps difficiles. Et après 9 mois, le 6 avril 1943, "Le Petit Prince" sera publié.

Il convient de noter que le succès d'une histoire triste sur le garçon naïf qui est arrivé sur Terre de la minuscule astéroïde B-612, n'est pas venu immédiatement. Les